

SILNĚJŠÍ KOMUNITY, PROSPERUJÍCÍ REGIONY

ROLE KOMUNITNÍ ENERGETIKY
V NÁRODNÍCH A REGIONÁLNÍCH
PARTNERSKÝCH PLÁNECH

INFOLIST

RESCOOP.EU

Komunitní energetika má velký potenciál pro ekonomický rozvoj i energetickou odolnost českých regionů. Její podpora by měla být jedním ze základních kamenů Národních a regionálních plánů partnerství.

Směrnice 2018/2001 o obnovitelných zdrojích energie II (REDII) a směrnice 2019/944 o vnitřním trhu s elektřinou (IEMD) zavedly energetická společenství a společenství obnovitelných zdrojů a udělily jim práva účastnit trhu s energiemi. Tyto činnosti byly poté dále rozšířeny v rámci balíčku FitFor55, včetně renovací, vytápění a chlazení a zmírňování energetické chudoby. Novela energetického zákona 458/2000 Sb. (tzv. Lex OZE II) pak od roku 2024 zavedla obě formy společenství a zároveň sdílení elektřiny jak ve společenství, tak mezi aktivními zákazníky, do českého práva.

Díky tomu mohou obce, občané, místní akční skupiny a malé a střední podniky rozvíjet energetické projekty na místní úrovni. účastnit se energetické transformace a zajistit si tak benefity plynoucí z rozvoje obnovitelných zdrojů.

100

energetických společenství vzniklo v Česku od roku 2024 a zaregistrovalo se na ERÚ

1,100 eur /
rok

částka, kterou může
domácnost v EU ušetřit
účastí v energetické
komunitě.

10%/rok

průměrné snížení spotřeby energie díky změnám chování
vyplývajícím ze zvýšení
energetické gramotnosti.

74%

energetických komunit má sociální cíle – často související s řešením energetické chudoby.

45%

energetické poptávky EU může být
do roku 2050 pokryto
energetickými komunitami

Bezpečnost dodávek

Různí dodavatelé energie v komunitách byli schopni **během energetické krize** **buď omezit, nebo udržet ceny pod úrovní trhu**, a to díky své schopnosti pokrýt veškeré potřeby svých členů prostřednictvím vlastní energie z obnovitelných zdrojů. Ve spojení se skladováním a flexibilitou **mohou energetické komunity budovat místní odolnost a bezpečnost dodávek**.

Jak mohou energetické komunity přispět k cílům národních a regionálních plánů partnerství

V červenci 2025 zveřejnila Evropská komise návrh nařízení, kterým se zřizuje nový zastřešující „Evropský fond pro hospodářskou, sociální a územní soudržnost, zemědělství a venkov, rybolov a námořní záležitosti, prosperitu a bezpečnost“. Nyní má každý členský stát vypracovat svůj „**národní a regionální plán partnerství**“ (NRPP).

Cíle NRPP	Vztah k energetickým komunitám
 „snížit regionální nerovnováhu v Unii a zaostalost nejméně rozvinutých regionů“	Kapitál generovaný energetickými komunitami zůstává v místě: • Energetické projekty komunit generují pro místní ekonomiky dvakrát až osmkrát větší přínos než soukromé projekty. • 1 euro veřejné dotace pro energetické komunity generuje 50 eur ekonomických přínosů pro dané území. Každé veřejné euro investované do energetického projektu komunity přiláká 40–60 eur soukromého kapitálu. Celkově mohou energetické komunity do roku 2030 mobilizovat až 176 miliard eur na energetickou transformaci. Komunitní energetické projekty vytvářejí místní pracovní místa a ekonomické příležitosti, čímž zakotvují právo na pobyt.
 „podporovat kvalitní zaměstnanost, vzdělávání a dovednosti a sociální začlenění“	Komunitní energetické projekty v celé EU přispívají k vytvoření 4800 pracovních míst v přepočtu na plný úvazek. Extrapolace z projektu LIFE ENERCOM Facility. EC mohou být inkubátory zelených a digitálních dovedností, protože: • seznamují členy s digitálním a flexibilním vybavením (např. reakce na poptávku, akumulace energie v bateriích, sítě) • vzdělávají členy, aby rozuměli svým účtům za energii, svým právům spotřebitelů a tomu, jak se aktivně podílet na energetické transformaci • zvyšují kvalifikaci občanů, aby mohli získat kvalifikace v oblastech, jako je renovace bytů
 „podporovat provádění SZP“	Jak zdůrazňuje Poradenské centrum Komise pro venkovské energetické komunity, EC mohou: • Diverzifikovat příjmy zemědělců (např. prodejem zbytkové biomasy pro výrobu energie) a snížit jejich provozní náklady (např. pomocí agrivoltaiky) • Vytvářet příležitosti ve venkovských oblastech, zejména pro mladé lidi, a posilovat sociální soudržnost

Cíle NRPP

Vztah k energetickým komunitám

„chránit a posilovat
demokracii v Unii a hájit
hodnoty Unie“

EC jsou školami demokracie, protože jejich model správy **seznamuje občany s participativními rozhodovacími procesy**. Mohou také usnadnit **silné pracovní vztahy mezi občany a místními orgány**.

Podporou rovné účasti EC zmírňují rozdíly související s věkem, pohlavím, sociálním zázemím atd. Zásadní je, že prostřednictvím přímé účasti EC podporují sociální přijetí obnovitelných zdrojů energie.

- V celé Evropě **61 % dotázaných uvedlo, že by se pravděpodobně připojilo k energetickému družstvu**.
- Ve Velké Británii by **62 % veřejnosti** podpořilo projekt obnovitelné energie ve vlastnictví komunity ve své oblasti, zatímco projekt ve vlastnictví soukromého subjektu by podpořilo 40 % respondentů.

Níže je uveden přehled článků z návrhu nařízení, které se týkají energetických družstev

ČLÁNEK 6

*Partnerství a
víceúrovňová správa*

Energetická družstva by měla být zapojena do přípravy NRPP.

Zejména národní koalice energetických družstev by se měly také účastnit monitorovacího výboru (výborů), který bude zřízen za účelem dohledu nad prováděním plánu.

*Členské státy musí prokázat soulad mezi svým NRPP a
národními energetickými a klimatickými plány (NECP)*

které již obsahují podrobné informace o podpůrných opatřeních pro energeticky účinné domácnosti.

ČLÁNEK 22

Požadavky na NRPP

- V tomto smyslu mohou členské státy **využít EC jako nástroje sociální soudržnosti, zejména v méně rozvinutých, transformujících se a nejvzdálenějších regionech**. Umožnit místním orgánům realizovat společně s občany projekty v oblasti obnovitelného vytápění, sdílení elektřiny, sdílené elektromobility a renovace bytového fondu.
- Ukazatel 191 prováděcího nařízení výslovně zmiňuje EC s klimatickým koeficientem 100 % a sociálním koeficientem 40 %. To znamená, že tyto investice **lze započítat do 14% sociálního vyčlenění a 43% klimatického vyčlenění** v NRPP.

*Členské státy musí reagovat na doporučení pro
jednotlivé země v rámci evropského semestru*

Komise důsledně doporučuje, aby země EU přijaly **podpůrná opatření pro energetické komunity**.

ČLÁNEK 26

O provádění nástroje EU

Nástroj EU má podporovat přeshraniční akce s přidanou hodnotou na úrovni Unie. Mezi způsobilé činnosti budou patřit „činnosti LIFE“. **Nástroj EU by tedy měl podporovat EC při vývoji společných inovativních služeb pokrývajících různé členské státy** (např. online jednotná kontaktní místa nebo nástroje pro maximalizaci vlastní spotřeby energie)

ČLÁNKY 35 A 76

O společné zemědělské politice a místním rozvoji vedeném komunitou

Od agrivoltaiky po biopelety **mohou EC pomoci zemědělcům diverzifikovat jejich příjmy, podporovat opatření v oblasti klimatu a budovat sociální soudržnost**. Měly by být podporovány jako nedílný nástroj místního rozvoje vedeného komunitou, zejména ve venkovských oblastech.

ČLÁNCI 74. I 75.

O iniciativách územní a místní spolupráce a integrovaném územním a městském rozvoji

Komunitní energetické společnosti mohou být klíčovým nástrojem územního rozvoje v každém regionu v souladu s cílem solární strategie EU, kterým je 1 komunitní energetická společnost na každou obec s více než 10 000 obyvateli. Místní orgány mohou navázat partnerství s organizacemi odborníků na komunitní energetiku a zavést jednotná kontaktní místa, která pomohou občanům orientovat se v energetické transformaci prostřednictvím přístupu zdola nahoru založeného na konkrétním místě.

ČLÁNKY 80 A 82

O sociálním klimatickém fondu a synergiích s modernizačním fondem

V současné době existuje **v Evropě více než 650 komunitních projektů v oblasti vytápění a chlazení, které poskytují stabilní a čistou tepelnou energii více než 1,9 milionu občanů EU.** Sociální klimatický fond a modernizační fond by měly upřednostňovat tyto projekty, jakož i renovace domů, které je podporují.

ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

1,747

Ενεργειακές Κοινότητες

398,316 t/έτος

μείωση διοξειδίου του άνθρακα

1,465 GW

συνολικής ισχύος ανανεώσιμων πηγών

+10,000

πολίτες συμμετέχουν σε ΕνΚοιν κινητοποιώντας κεφάλαια της τάξης των

1,465,000,000€

+140

Νοικοκυριά και επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε καινοτόμα σχήματα ευελιξίας

Στήριξη σε Αγροτικές Περιοχές

Η Κοινέργεια, μια ΕνΚοιν στην Ήπειρο, προωθεί τα αγροφωτοβολταϊκά.

Η ενεργειακή κοινότητα Καρδίτσας (ΕΣΕΚ) αξιοποιεί υπολειμματική βιομάζα από αγροτικούς συνεταιρισμούς για τη δημιουργία βιο-πέλλετ.

Χαμηλότεροι λογαριασμοί

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ		0,00€
ΑΞΙΑ ΡΕΥΜΑΤΟΣ ΠΡΟ ΦΠΑ (€)		
ΠΡΟΪΓΟΥΜΕΝΕΣ ΟΦΕΙΛΕΣ		93,57€
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΡΟΔΗΝΤΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ		-120,18€
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ		0,00€
Smartwall		0,00€
Καλωδίση		0,00€
Εξοπλισμός		0,00€
Ρελέ		0,00€
Δίκτυο		0,00€
Άλλες Υπηρεσίες		0,00€
Καλωδίση		0,00€
Εξοπλισμός		0,00€
Ρελέ		0,00€
Δίκτυο		0,00€
Άλλες κεραιώσεις υπηρεσιών		0,00€
ΦΠΑ		0,00€
Τέλος Υπερπαραγωγής		0,00€
Προσαρμογές Οφειλές		0,00€
Ενεργειακών Υπηρεσιών		0,00€
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ		-305,60€

Πολλές ΕνΚοιν, όπως ο **ΥΠΕΡΙΩΝ** στην **Αθήνα**, παρέχουν φθηνή, τοπικά παραγόμενη ενέργεια στα μέλη τους, **μειώνοντας έτσι το κόστος ζωής**.